

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**Névrendszertani vizsgálatok
a magyar–román–ukrán
hármashatár térségében**

Hankusz Éva

Témavezető: Dr. Hoffmann István

DEBRECENI EGYETEM

Nyelvtudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2023

1. Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

A helynévrendszerek területi differenciáltságának kérdésköre a névkutatásban sokáig háttérbe szorult. Noha az egy-egy térség helynévrendszerének jellegzetességeit taglaló munkák szerzői rendszerint felhívták a figyelmet a más területek névanyagával való összevetés igényére (vö. HOFFMANN 1993b: 266), ilyen jellegű átfogó vizsgálatokra csak a közelmúltban került sor.

Az utóbbi időszakban több kutató is vállalkozott különböző települések, illetve nagyobb térségek mikrotoponímiai rendszereinek összevető vizsgálatára (pl. HOFFMANN 2015, DITRÓI 2017). Az ilyen irányú vizsgálatok a névrendszerek funkcionális-szemantikai, illetve lexikális-morfológiai sajátosságait összevetve igyekeztek feltárni a különböző területek névmintáiban mutatkozó eltéréseket. Ezeknek az eltéréseknek a hátterében számos tényező állhat, melyek közül az eddigi vizsgálatok elsősorban a földrajzi környezet, a belső migráció és az idegen nyelvi környezet hatását hangsúlyozták (lásd DITRÓI 2017).

A névföldrajzi irányultságú vizsgálatok sorát gyarapítva dolgozatomban a magyarországi, romániai és ukránjai hármashatár mentén fekvő települések helynévanyagának névrendszertani összevető elemzésével foglalkozom. A terület kiválasztását a személyes érintettségemen túl (e térségben, a romániai Kökényesden élek) az motiválta, hogy ezáltal lehetőség nyílik annak vizsgálatára is, hogy a mintegy száz éve meghúzott trianoni országhatár milyen hatást gyakorolt az egymással szomszédos, de politikai határvonallal elkülönített települések

névrendszereire. Feltételezhető ugyanis, hogy a hosszú ideig fennálló megosztottság, akárcsak a nyelvben általában, a helynévrendszerekben is az elkülönülést erősítette. Értekezésem központi kérdése tehát az, hogy az országhatárnak a nyelvi elkülönülést elősegítő szerepe miképpen nyilvánul meg a helynévrendszerekben.

Vizsgálatom során az egykori Szatmár és Ugocsa vármegye területén fekvő 57 település helynévállományát tekintettem át. A magyarországi és ukrainai települések helyneveit publikált helynévtárak alapján dolgoztam fel, a romániai térségben pedig 17 település helynévanyagát – korábbi munkákat felhasználva – én magam gyűjtöttem össze. Mivel a forrásanyagnak ez a része publikált formában nem férhető hozzá, a településenként kialakított helynévszótárt dolgozatom is tartalmazza. Névrendszertani elemzésem részeként részletesen vizsgáltam a települések névsűrűségi viszonyait, illetve a névállományok szerkezeti jellemzőit és az e téren mutatkozó területi eltéréseket.

Vizsgálataim hozzájárulhatnak annak a névtani szakirodalomban többször felvetett kérdésnek a tisztázásához is, hogy a különböző helynévstruktúrák területi elterjedtségét mutató jelenséghatárookra támaszkodva kijelölhető-e úgynevezett névjárási területek. Noha elemzésem a magyar nyelvterületnek mindössze egy kis szeletére korlátozódik, a vizsgálatok nagyobb területre való kiterjesztése, illetve az eredményeknek a más térségekben végzett hasonló jellegű vizsgálatokkal való összevetése közelebb vihet minket a magyar névjárási területek kijelöléséhez.

2. Az alkalmazott módszerek vázolása

Névrendszertani vizsgálataim alapját a települések névállományát tartalmazó adatbázis képezte. Ennek kialakítása során a Magyar Nemzeti Helynévtár által meghatározott mezőszerkezetet alkalmazva rögzítettem a helyneveket, illetve a hozzájuk kapcsolódó valamennyi információt.

A névkorpuszokra támaszkodva dolgozatom II. fejezetében a települések névsűrűségi viszonyait vizsgáltam, illetve a névsűrűséget meghatározó tényezőket igyekeztem számba venni. Mivel a vizsgált térségekben a helynevek összegyűjtését eltérő gyűjtők, eltérő szemlélettel és módszerekkel végezték el, emellett a hivatalos névadási gyakorlat, a természeti adottságok, illetve a területhasználati módok terén országunkét ugyancsak jelentősek az eltérések, a névsűrűségi értékeknek a települések egyéb paramétereivel (területméret, népsűrűség) való összevetését és elemzését országunként külön-külön végeztem el.

Disszertációm harmadik fejezetében az általam vizsgált három térség helynévadási mintáinak összevető analízisével foglalkoztam. Helynévvizsgálatom elméleti keretét a HOFFMANN ISTVÁN által kidolgozott többszemponútú helynévelemzési modell (1993a) szolgált. Az általa elkülönített elemzési szintek közül a nevek funkcionális-szemantikai és lexikális-morfológiai leírására vállalkoztam, azaz a névadás alapjául szolgáló motivációkat, szemantikai jegyeket, illetve az azokat kifejező nyelvi eszközöket vizsgáltam.

Vizsgálataim a névrendszerek egésze helyett lényegében a legjelentősebb két névcsoportra, a folyóvíznevekre és a határnevekre irányultak. A névfajták szerinti analí-

zist azért tartottam célszerű eljárásnak, mert az egész névállomány elemzése esetében előfordulhat, hogy a kapott eredmények nem a névalkotási normában, hanem az objektumfajták megoszlásában mutatkozó eltéréseket tükrözik főképpen. Mind a folyóvíznevek, mind pedig a határnevek elemzése során elsősorban az országhatárral elválasztott területek névmintáinak összevetésére, az azokban mutatkozó különbségek, illetve hasonlóságok megragadására helyeztem a hangsúlyt. A határnevek esetében azonban – a névfajta névrendszeren belüli igen magas arányának köszönhetően – a névszerkezetek területi elterjedtségét településenként is vizsgálni tudtam. A különböző szerkezeti típusok gyakoriságát térképre vetítve pedig jóval árnyaltabb képet kaptam a különböző névminták területi elterjedtségéről.

Dolgozatom negyedik fejezetében a térségben a Trianon előtti időszakból származó határneveket vizsgáltam. A névanyag legfontosabb forrása PESTY FRIGYES 1864-es helynévgyűjteménye volt, mely a korabeli élőnyelvi névanyag hiteles forrása. Ezt a névanyagot kiegészítettem a második és harmadik katonai felmérések térképein szereplő névadatokkal, melyek ugyancsak a 19. század második feléből valók. A vizsgált névállomány összeállításához továbbá olyan kataszteri térképek adatait is felhasználtam, melyek az 1850 és 1920 közötti időszakban készültek, azaz a trianoni országhatárok meghúzása előtti névállapotot tükrözik.

A történeti névanyag elemzése során ugyancsak a HOFFMANN ISTVÁN által kialakított elemzési keretet alkalmaztam, így kiváló lehetőség nyílt arra, hogy a trianoni határmegvonások előtt jellemző névmintákat a területek mai névadási szokásaival összevegyem.

3. Az eredmények tézisszerű felsorolása

3.1. A helynévsűrűséget meghatározó tényezők

A települések névsűrűségének vizsgálatából kiderült, hogy az egy-egy helynévrendszer felépítésében részt vevő nevek számát számos tényező befolyásolja. A szinonim helynevek gyakorisága, a település mérete, népsűrűsége, etnikai összetétele, illetve a terület földrajzi, gazdasági jellege egyaránt hatással van egy-egy település névsűrűségére.

3.1.1. Helynévi szinonímia

A névsűrűségi érték valamennyi helynévrendszer esetében értelemszerűen meghaladja a tereptárgyak négyzetkilométerenkénti számát, azaz számolnunk kell a szinonimitással, mely a névsűrűség alakulása szempontjából igen fontos tényező. A szinonim helynevek gyakoriságát tekintve a vizsgált térségekben jelentősebb eltéréseket tapasztaltam. Legnagyobb arányban a magyarországi névrendszerekben fordulnak elő szinonim névpárok, a romániai és főként az ukrainai térségben ezek előfordulása jóval kisebb. Az eltérések hátterében egyebek mellett az objektumsűrűség terén mutatkozó különbségek állhatnak. Vizsgálataim ugyanis kimutatták, hogy az átlagosnál magasabb objektumsűrűséggel rendelkező térségekben a helynévi szinonimitás mértéke is nagyobb, ami természetesen az abszolút névsűrűség növekedéséhez is vezet.

A szinonimáknak a magyarországi térségben kimutatott gyakori előfordulása összefügg továbbá az ott jellem-

ző hivatalos névadási gyakorlattal is. A hivatalos szervek névadói tevékenysége ugyanis az utcanevek mellett a határnevekre, illetve a folyóvíznevekre (különösen a víz-szabályozás révén létrehozott mesterséges medrekre) is kiterjedt. Az így létrejött – sok esetben a népi elnevezések mintáitól eltérő – hivatalos elnevezések részben a mindennapi névhasználat részévé is váltak, így növelve a szinonim névpárok arányát.

3.1.2. Területméret

A névsűrűsége irányuló vizsgálataimból kiderült, hogy a terület mérete minden egyéb körülménynél erősebben meghatározza egy-egy település helynévsűrűségét. A viszonylag kis területű települések névsűrűségi értékei – a határ nagyfokú kihasználtsága, intenzív, belterjes művelése következtében – általában jóval magasabbak, mint a kiterjedt határral rendelkező falvak mutatói. Ez a területméret és a nevek száma közötti fordított arányosság univerzális összefüggésnek tűnik, mivel a más térségben elvégzett ilyen irányú kutatások is ezt igazolják.

A névsűrűség és a területméret fordított arányossága leghatározottabban a magyarországi névanyag vizsgálata során rajzolódott ki. A több tekintetben heterogénebb romániai falvak esetében azonban az említett mutatók összefüggése kevésbé egyértelmű. Noha a tendenciától való kisebb eltérések a magyarországi települések esetében is előfordultak, ezek többnyire jól magyarázhatók a népsűrűségi különbségekkel. A romániai térségben azonban egyértelműen kitűnik, hogy a tendenciától eltérő ér-

tékek háttérében a névsűrűséget meghatározó további tényezőket kell keresnünk.

3.1.3. Népsűrűség és etnikai összetétel

Egy-egy település helynévállományának terjedelmét egyebek mellett a lakosság száma, illetve etnikai összetétele is befolyásolja. A helynévsűrűség és a népsűrűség közötti egyenes arányosságot vizsgálataim számos esetben kimutatták. Gyakori jelenség, hogy a hasonló területi és természetföldrajzi adottságokkal rendelkező települések névsűrűsége jelentősebb eltérést mutat, abban az esetben, ha háttérében eltérő népsűrűségi viszonyok állnak.

Emellett a lakosság nyelvi-etnikai összetételének is jelentős szerepe van a névsűrűségi értékek alakulásában. Vizsgálataim során ez a szempont elsősorban a romániai terület vegyes etnikumú települései esetében vált fontosá, ugyanis ott a magyar helynevek sűrűségi értéke a magyarság településen belüli arányával is összefüggést mutat. A települések kisebb-nagyobb mértékű elrománosodása nem kedvez a magyar helynevek létrejöttének és fennmaradásának, ami alacsonyabb helynévsűrűséget eredményezhet.

A népsűrűség és a helynévsűrűség összefüggésének vizsgálatakor azt is figyelembe kell vennünk, hogy esetenként a magas népsűrűség háttérében az egyre erősödő szuburbanizációs folyamatok állnak. Ebben az esetben a lakosság nagy része a városi munkahelyek gyors és egyszerű megközelíthetősége miatt választja a városközeli települést. Ez a réteg azonban a falu határát rendszerint kevésbé ismeri, így a helynevek használatában és létrehozásában nemigen vesz részt. Ez a folyamat a népsűrű-

ség növekedése ellenére is a névsűrűség csökkenéséhez vezethet tehát.

3.1.4. A gazdálkodás jellege

A területi, népsűrűségi, illetve etnikai viszonyokon túl jelentős mértékben befolyásolja a települések névsűrűségét az ott folyó mezőgazdasági tevékenység jellege, ezzel összefüggésben pedig a lakosság életmódja. Azokon a településeken, ahol a lakosság jelentős része ma is mezőgazdasággal foglalkozik, a különböző helyeknek a helynevekkel való differenciálási igénye továbbra is fennáll, azaz magas névsűrűséggel számolhatunk. Ezzel szemben azokban a falvakban, melyekben a határ nagy részét mindössze néhány tulajdonos birtokolja, a kisebb parcellák elnevezései elveszítik funkciójukat, hiszen a művelés nagy kiterjedésű egységes táblákban zajlik. A kisebb családi gazdaságok megszűnése, illetve a nagyüzemi mezőgazdaság előretörése tehát azt eredményezi, hogy a kisebb, mindössze néhány hektáros határrészeket, sőt akár nagyobb területeket jelölő helynevek is kivesznek a használatból.

A hagyományos földművelő életforma visszaszorulását és ezzel összefüggésben a helynévkincs határozott csökkenését elsősorban a városközeli települések esetében tapasztaltam a fent említett szuburbanizációs folyamatok következményeként. Az ott végbement folyamatok a jövőben várhatóan a teljes területre kiterjedhetnek.

3.2. A helynévrendszerek területi eltérései

A folyóvíznevekre, illetve határnevekre irányuló névszerkezeti analízis megerősítette azt az előzetes feltevésemet, miszerint az országhatár megvonása következtében több mint egy évszázada fennálló megosztottság a helynévrendszerekben is különfejlődést eredményezett. Az elkülönült térségek névmintáinak összevető analízise jelentős eltéréseket hozott a felszínre többek között az egy- és kétrészes struktúrák használatának gyakorisága, a birtoklás kifejezése, illetve a lokális viszonyt jelölő struktúrák terén.

3.2.1. Az egy- és kétrészes helynevek gyakorisága

Szerkezeti szempontból a magyar helynevek körében egy- és kétrészes helyneveket különíthetünk el aszerint, hogy az általuk jelölt denotátumról egy vagy két információt fejeznek ki. Az eddigi vizsgálatok tapasztalatai azt mutatják, hogy a névrendszerekben a kétrészes struktúrák általában jóval gyakoribbak, mint az egyrészesek, noha a két névtípus megoszlása vidékenként jelentősen eltérhet.

Az általam vizsgált térségek átlagértékeit tekintve ugyancsak a kétrészség túlsúlya jellemző mind a víznevek, mind pedig a határnevek körében, ugyanakkor jelentősebb területi eltérésekkel is számolhatunk ezen a téren. Vizsgálataim kimutatták, hogy az egyrészes névszerkezetek az általam vizsgált térség keleti, határon túli területein fordulnak elő nagyobb arányban. Ez a tenden-

cia mindkét vizsgált névfajta esetében érvényesnek bizonyult, de legmarkánsabban a határnevek vizsgálata mutatta ki ezt az összefüggést: míg a magyarországi névrendszerekben az egyrészes nevek a névállománynak mintegy negyedét teszik ki csupán, a határon túli térségekben ez az arány 40% körül mozog. Az egy- és kétrészes nevek arányát településenként vizsgálva kiugró értékekkel is szembesülünk: az egyrészes nevek több romániai és ukrainai településen a határneveknek több mint a felét, egyes esetekben pedig a háromnegyedét teszik ki.

Az egyrészsésségnek a nyelvterület keleti területein való gyakoribb használatát korábbi kutatások egymástól több száz kilométerre fekvő térségek esetében is kimutatták (lásd DITRÓI 2017), az általam vizsgált névanyag azonban arról tanúskodik, hogy mindez kisebb léptékben is érvényesülhet, ami feltehetően nem független a névminták terjedésének gátat szabó százéves országhatár jelenlététől.

A településnevek vizsgálata azt is igazolta, hogy a magyar helynévrendszerben az egyrészes nevek korábbi típust képviselhetnek, mint a kétrészesek (HOFFMANN–RÁCZ–TÓTH 2018: 263, 377)

3.2.2. A birtokosra utaló helynevek területi eltérései

A birtoklás kifejezése elsősorban a határnevekre jellemző szemantikai kategória. Ez a névtípus mind az egy-, mind pedig a kétrészes határnevek között szép számban előfordul. Noha a hely birtokosának megjelölése tipikusan kétrészes helynévstruktúrákkal történik, a romániai térségben igen gyakoriak az egyrészes birtokosra utaló

nevek, ott a határnevek közel 10%-a sorolható ide. Ezzel szemben a magyarországi és ukrain területen a névhasználók jóval ritkábban használnak egyrészes struktúrát a birtoklás megjelölésére. Ezeken a területeken a határnevek 4, illetve 2%-át teszi ki ez a névtípus.

Az ide sorolható nevek nyelvi megformálását illetően is különbségek mutatkoznak. Míg a magyarországi és ukrain területen az egyrészes nevekben a birtokos megjelölése jellemzően helynévformáns nélkül álló személynév vagy személyt jelölő közszo felhasználásával történik (*Fóris, Balogh*), a romániai térségben az -é birtokjellel ellátott struktúrát részesítik előnyben (*Csajláé, Tobáké*).

A hely birtokosának megjelölése a kétrészes nevek esetében is gyakori. A névtípus nyelvi megformálása ugyancsak számottevő területi különbséget mutat. Noha mindhárom területen a jelöletlen birtokos jelzős struktúrák túlsúlya jellemző (*Bartha-rekesz, Lengyel-tag*), a határon túli térségekben az ide tartozó nevek egynegyedét jelölt szerkezetek alkotják (*Kotró sűrűje, Kisasszonyok tagja*). Ezek aránya a magyarországi területen jóval kisebb, mindössze 15%.

A fenti eredményeket figyelembe véve talán nem megalapozatlan az a következtetés, hogy a birtoklás kifejezésében a jelöltség a keleti nyelvterület meghatározó vonása, míg a nyugati területeken inkább a jelöletlenség dominál. A fentiek alapján ezt a névmodellt inkább újabban terjedő névmintának gondolhatjuk.

3.2.3. *A lokális viszonyt jelölő nevek területi eltérései*

A lokális viszony megjelölése mind a víznevek, mind a határnevek esetében igen gyakori, és jellemzően kétrészes nevek felhasználásával történik. Lexikális-morfológiai felépítésük szintjén azonban a két helynévfajta eltérő jellegzetességeket mutat.

A folyóvíznevek vizsgálata a romániai térségben a jelölt szerkezetek dominanciáját mutatta ki: az ide tartozó nevek több mint fele az alaptagon jelölt birtokos személyjeles formában szerepel (*Csillag-domb ergéje*), de emellett a bővítményen jelölt *-i* képzős szerkezetek (*Kertaljai-patak*) előfordulása is számottevő. Noha ez utóbbi struktúra a magyarországi térség víznevei körében is hasonló arányban jelentkezik, ebben a térségben a jelöletlen szerkezetű nevek (*Tag-árok*) alkotják a legnagyobb csoportot.

A fentiektől eltérő képet mutat a lokális viszonyt jelölő határnevek nyelvi felépítése. Mindhárom vizsgált térségben a jelöletlen struktúrák alkotják a legnépesebb csoportot. Jelentősebb különbség mutatkozik azonban a bővítményen jelölt *-i* képzős szerkezetek terén. A magyarországi területen ezek aránya körülbelül két és félszerese a romániai és ukrain területen jellemző értékeknek.

3.3. *A névminták időbeli változása*

Az általam vizsgált szatmári térség történeti határneveinek elemzése, illetve a jelenkori névállapottal való összevetése igen hasznos eredményeket hozott a térség-

ben jellemző névminták időbeli változásának, illetve a változások háttérének felderítésében. Az alábbiakban néhány olyan, a helynévstruktúra terén mutatkozó változást mutatok be, melyek a legjobban érzékeltetik az országhatárnak a helynévrendszerekre gyakorolt elkülönítő szerepét.

A történeti és a jelenkori névrendszerek két fő szerkezeti típusának, azaz az egy- és kétrészes nevek arányának összevetéséből kiderült, hogy az egyrészes nevek nagyobb gyakorisága a 19. században csupán az ukrain területre volt jellemző. Később a romániai terület értékei is az ukraini térségben jellemző értékek felé mozdultak el. A modern kori helynevek (víznevek és határnevek) vizsgálata során kirajzolódó tendencia tehát, miszerint a nyelvterület keleti területein az egyrészesség nagyobb gyakorisága jellemző, kevésbé érvényesül a történeti névanyag esetében. (Ebben azonban szerepe lehet annak is, hogy az általam elemzett történeti adatok jó része térképről való.)

Szintén jelentős változás ment végbe a birtoklást kifejező helynevek körében. Míg a mai névrendszerekben a birtoklás motívuma igen nagy arányban megjelenik a határnevek között, és – ahogyan azt fentebb bemutattam – lexikális-morfológiai szempontból is változatos képet mutat, a történeti névanyagban a neveknek mindössze csekély hányadában tűnik fel ez a szemantikai kategória, illetve nyelvi felépítésük is jóval egységesebb a mainál. A névtípus aránybeli növekedésének háttérében bizonyára az I. és II. világháborút követő földreformok, ezzel összefüggésben a nagybirtokrendszer felszámolása, illetve a tulajdoni viszonyok átrendeződése állhat. Az ilyen módon létrejött határnevek pedig nem minden esetben

kövezték a korábban jellemző mintákat. Míg korábban az egyrészes nevek körében a birtoklás kifejezése kizárólag helynévformáns nélkül álló személynév vagy személyt jelölő közszó felhasználásával történt, a mai névanyagban – főképp a romániai területen – jelentős szerepet tölt be az -é birtokjeles névforma.

A birtokosra utaló kétrészes nevek esetében azonban a vizsgált idősíkok összevetéséből leginkább a birtoklás kifejezésére használt névminták állandósága rajzolódik ki. Noha a tárgyalt névtípus névrendszeren belüli aránya jelentősen megnövekedett, a nevek lexikális-morfológiai felépítése csak kisebb elmozdulást mutat.

Összességében a birtoklás kifejezésére használt szerkezetek terén a romániai névrendszerek a jelöltség, míg a magyarországi névrendszerek a jelöletlenség irányába mozdultak el.

A lokális viszonyt kifejező nevek körében is jelentős változások mentek végbe. A történeti névanyagban a vizsgált névtípus több mint felét a jelöletlen struktúrák teszik ki mindhárom térségben (*Sáros-ér-hát, Temető-sor*). A jelölt szerkezetek közül az ukrainai térségben az alaptagon jelölt birtokos személyjeles struktúrák (*Erdő alja, Batár köze*), a magyarországi térségben az -i képzős szerkezetek aránya a gyakoribb (*Pap-réti-dűlő, Bürgerdikaszáló*), míg a romániai területen a két névszerkezeti típus közel azonos arányban jelentkezik. Mindezt összevetve a jelenkori névrendszerek arányaival kitűnik, hogy a vizsgált térségekben eltérő irányú változások mentek végbe. A magyarországi és ukrainai területen csökkent a jelöletlen struktúrák aránya, ezzel párhuzamosan pedig az -i képzős szerkezetek száma gyarapodott. A romániai területen ezzel szemben a jelöletlen szerkezetek domi-

nanciája növekedett. Érdekes jelenség, hogy míg a birto-
kosra utaló nevek esetében a romániai névanyagnak a
jelöltség irányába való elmozdulását figyelhettük meg, a
lokális viszonyra utaló nevek esetében ezzel éppen ellen-
tétes folyamat bontakozik ki.

4. Összegzés

Az idősíkok összevetéséből jól kirajzolódik az elkülö-
nült térségek névrendszereinek az utóbbi egy évszázad-
ban végbement különfejlődése. Ugyanakkor az is vilá-
gossá vált, hogy a vizsgált térségek névrendszerei között
mutatkozó területi eltérések nem magyarázhatók pusztán
a politikai határvonal elkülönülést elősegítő szerepével.
A modern kori helynévrendszerek területi eltéréseinek
nyoma sok esetben kimutatható a 19. századi helynév-
rendszerekben is, ugyanakkor az is világosan kitűnik,
hogy a trianoni országhatárok megvonása ezeket az elté-
réseket nemcsak felerősítette, hanem további eltérő irá-
nyú változást is eredményezett az elkülönült térségekben.

Hivatkozott irodalom

DITRÓI ESZTER 2017. *Helynévrendszerek modellalapú vizsgálá-
lata. (A helynévminták összevető analízise statisztikai
megközelítésben)*. A Magyar Névarchívum Kiadványai
40. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó

HOFFMANN ISTVÁN 1993a. *Helynevek nyelvi elemzése*. A Kos-
suth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi
Intézetének Kiadványai 61. Debrecen.

- HOFFMANN ISTVÁN 1993b. A helynevek szerkezeti változása. *Hungarológia* 3: 266–278.
- HOFFMANN ISTVÁN 2015. Nagykörű és Tapolcafő. Összehasonlító helynévrendszertani vizsgálat. In: BÁRTH M. JÁNOS–BODÓ CSANÁD–KOC SIS ZSUZSANNA szerk., *A nyelv dimenziói. Tanulmányok Juhász Dezső tiszteletére*. Budapest, ELTE BTK. 376–387.
- HOFFMANN ISTVÁN – RÁCZ ANITA – TÓTH VALÉRIA 2018. *Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a magyar nyelvtörténet forrásai*. Budapest. Gondolat Kiadó.

Nyilvántartási szám: DEENK/394/2023.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Hankusz Éva
Doktori Iskola: Nyelvtudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10055505

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (6)

1. **Hankusz, É.:** Történeti helynévvizsgálatok a szatmári térségben.
Helynévtört. tanulm. közlésre elfogadva, 1-15, 2022. ISSN: 1789-0128.
2. **Hankusz, É.:** Névsűrűségi vizsgálatok a szatmári térségben.
Magy. nyelvjár. 59, 67-81, 2021. ISSN: 0541-9298.
DOI: <http://dx.doi.org/10.30790/mnyj/2021/05>
3. **Hankusz, É.:** Határnevek összevető vizsgálata a szatmári térségben.
Helynévtört. tanulm. 16, 107-128, 2020. ISSN: 1789-0128.
DOI: <http://dx.doi.org/10.35528/Helynevtort/16/05>
4. **Hankusz, É.:** Határnevek összevető vizsgálata.
Helynévtört. tanulm. 15, 149-161, 2019. ISSN: 1789-0128.
DOI: <http://dx.doi.org/10.35528/Helynevtort/15/08>
5. **Hankusz, É.:** Víznevrendszerek összevető vizsgálata.
Magy. nyelvjár. 57, 51-64, 2019. ISSN: 0541-9298.
DOI: <http://dx.doi.org/10.30790/mnyj/2019/03>
6. **Hankusz, É.:** Névsűrűségi vizsgálatok a Csengeri járásban.
Magy. nyelvjár. 55, 111-120, 2017. ISSN: 0541-9298.

További közlemények

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (2)

7. **Hankusz, É.:** Kocán Béla, Helynévtörténeti vizsgálatok a régi Ugocsa megyében.
Névt. ért. 40, 240-243, 2018. ISSN: 0139-2190.

8. **Hankusz, É.:** Összevető helynévvizsgálatok Szatmár megye területéről.
Magy. nyelvjár. 53, 63-76, 2015. ISSN: 0541-9298.

Magyar nyelvű konferencia közlemények (1)

9. **Hankusz, É.:** Összevető helynévvizsgálatok Szatmár megye területéről.

In: Anyanyelvünk évszázadai 3.: Az ELTE Benkő Loránd Nyelvtörténeti Hallgatói Műhelye által szervezett 2016. június 10-i nyelvtörténeti konferencia előadásaitól készült tanulmánykötet. Szerk.: P. Kocsis Réka, Bagyinszki Szilvia, Szabó Gergely, ELTE BTK
Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, Budapest, 57-66, 2018.

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudománymetriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2023.08.28.

